

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 13 травня 2022 р. № 599
Київ

**Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів
України щодо врегулювання питань академічної мобільності**

Кабінет Міністрів України **постановляє** :

Внести до постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 73

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 13 травня 2022 р. № 599

ЗМІНИ,
що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України щодо
врегулювання питань академічної мобільності

1. У Положенні про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 1996 р. № 287 (ЗП України, 1996 р., № 8, ст. 249; Офіційний вісник України, 2003 р., № 31, ст. 1864, № 47, ст. 2439; 2009 р., № 74, ст. 2541; 2011 р., № 28, ст. 1195, № 99, ст. 3627; 2012 р., № 15, ст. 537; 2017 р., № 31, ст. 943):

1) пункт 1 викласти в такій редакції:

“1. Це Положення поширюється на педагогічних, науково-педагогічних, наукових, інших працівників (далі - працівники), військовослужбовців, а також на здобувачів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої, післядипломної освіти, аспірантів, асистентів-стажистів, ад’юнктів, докторантів (далі - здобувачі освіти (наукового ступеня), які направлені відповідно до укладених міжнародних договорів України за кордон на навчання, стажування (наукове стажування) (далі - навчання), як на двосторонній основі, так і за рахунок сторони, що приймає, або сторони, що направляє.”;

2) абзац четвертий пункту 2 викласти в такій редакції:

“Строк навчання працівників та здобувачів освіти (наукового ступеня), які направлені за кордон на навчання закладами освіти та науковими установами, не може перевищувати двох років.”;

3) пункт 3 викласти в такій редакції:

“3. За працівниками, військовослужбовцями, зазначеними у пункті 1 цього Положення, зберігаються місце роботи (служби), посада та середня заробітна плата (грошове забезпечення), за здобувачами освіти (наукового ступеня) - місце навчання.

Середня заробітна плата (грошове забезпечення) розраховується за два останні календарні місяці до направлення за кордон з урахуванням виплат, передбачених законодавством.

На час навчання за кордоном:

здобувачі освіти (наукового ступеня), які здобувають освіту (науковий ступінь) у закладах освіти та наукових установах на підставі державного (регіонального) замовлення за рахунок коштів загального фонду державного (відповідного місцевого) бюджету, зберігають право на отримання академічних та/або соціальних стипендій згідно з Порядком призначення і виплати стипендій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 “Питання стипендіального забезпечення” (Офіційний вісник України, 2004 р., № 28, ст. 1871);

виплата стипендії здобувачам освіти (наукового ступеня), які здобувають освіту (науковий ступінь) у закладах освіти та наукових установах на підставі угод, укладених між закладами освіти (науковими установами) та фізичними (юридичними особами), здійснюється за рахунок коштів таких осіб, якщо це передбачено умовами таких угод.”;

4) у пункті 4:

в абзаці першому слова “пропозиції щодо джерел” замінити словами “джерело (джерела)”;

доповнити пункт абзацом такого змісту:

“Направлення за кордон працівників, здобувачів освіти (наукового ступеня) закладів освіти та наукових установ згідно з програмами академічної мобільності здійснюється відповідно до наказу (розпорядження), зазначеного в абзаці першому цього пункту, до якого додається договір про академічну мобільність, укладений згідно з Порядком реалізації права на академічну мобільність, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183), - із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 р. № 599.”;

5) пункт 6 після слів і цифр “(Офіційний вісник України, 2011 р., № 28, ст. 1195)” доповнити словами і цифрами “, від 12 серпня 2015 р. № 579 “Про затвердження Порядку реалізації права на академічну мобільність” (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183) - із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 р. № 599.”;

6) пункт 8 доповнити абзацом такого змісту:

“Вимоги абзацу восьмого цього пункту не поширюються на працівників, здобувачів освіти (наукового ступеня) закладів освіти та наукових установ, які беруть участь у програмах академічної мобільності.”.

2. У Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 “Питання стипендіального забезпечення” (Офіційний вісник України, 2004 р., № 28, ст. 1871; 2017 р., № 4, ст. 151, № 12, ст. 341; 2018 р., № 86, ст. 2839; 2019 р., № 26, ст. 902; 2021 р., № 96, ст. 6183):

1) пункт 11 викласти в такій редакції:

“11. Студенти, курсанти невійськових закладів фахової передвищої, вищої освіти, асистенти-стажисти, аспіранти (докторанти), які беруть участь у програмах академічної мобільності, а також учні, які відповідно до статті 52 Закону України “Про професійну

(професійно-технічну) освіту” беруть участь у міжнародному співробітництві, які одночасно зберігають статус здобувача фахової передвищої, вищої освіти (наукового ступеня) на підставі державного (регіонального) замовлення за денною формою здобуття освіти (навчаються з відривом від виробництва) у закладі освіти, протягом строку участі у програмі академічної мобільності в іншому закладі освіти на території України чи поза її межами (учні - протягом строку участі в міжнародному співробітництві поза межами України) зберігають право на отримання академічної та/або соціальної стипендії, призначеної відповідно до цього Порядку.”.

2) пункт 14 викласти в такій редакції:

“14. Виплата академічної та/або соціальної стипендії студентам, курсантам невійськових закладів фахової передвищої, вищої освіти, які беруть участь у програмах академічної мобільності і одночасно зберігають статус здобувача фахової передвищої, вищої освіти, який здобуває освіту на підставі державного (регіонального) замовлення за денною формою у закладі фахової передвищої, вищої освіти, здійснюється в розмірі, що призначений стипендіату закладом освіти постійного місця навчання за результатами останнього семестрового контролю відповідно до цього Порядку, у разі, коли строк участі у програмі академічної мобільності в іншому закладі освіти:

не перевищує одного семестру - протягом цього строку;

перевищує один семестр - протягом першого семестру навчання в іншому закладі освіти.

Після повернення здобувача фахової передвищої, вищої освіти до закладу освіти постійного місця навчання питання щодо подальшого призначення академічної та/або соціальної стипендії вирішується стипендіальною комісією за таких умов:

визнання результатів, отриманих під час участі у програмі академічної мобільності в іншому закладі фахової передвищої, вищої освіти відповідно до договору академічної мобільності, не призвело до збільшення строку навчання особи за відповідним освітнім, освітньо-професійним ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем) та спеціальністю (предметною спеціальністю, спеціалізацією*) порівняно з нормативним;

у разі наявності за результатами участі у програмі академічної мобільності у здобувача фахової передвищої, вищої освіти академічної заборгованості** така заборгованість повинна бути ліквідована в установленому законодавством порядку до закінчення першого після повернення особи семестрового контролю згідно з навчальним планом за відповідним курсом та спеціальністю (предметною спеціальністю, спеціалізацією*) у закладі освіти постійного місця навчання.

Якщо на дату закінчення першого після повернення здобувача фахової передвищої, вищої освіти семестрового контролю згідно з навчальним планом за відповідним курсом та спеціальністю (предметною спеціальністю, спеціалізацією*) у закладі освіти постійного місця навчання у нього немає академічної заборгованості**, питання щодо призначення йому стипендії вирішується стипендіальною комісією відповідно до цього Порядку.

У разі коли строк навчання здобувача фахової передвищої, вищої освіти в іншому закладі освіти перевищував один семестр і така особа ліквідувала академічну заборгованість відповідно до абзацу шостого цього пункту, а також у разі позитивного рішення стипендіальної комісії такому здобувачеві виплачується академічна та/або соціальна стипендія, що не виплачена за весь строк участі у програмі академічної мобільності в іншому закладі освіти на території України чи поза її межами, у повному обсязі.

Виплата академічної та/або соціальної стипендії здійснюється з урахуванням змін її розмірів, що відбулися відповідно до законодавства протягом строку участі у програмі академічної мобільності.”;

3) абзаци сьомий і восьмий пункту 19 викласти в такій редакції:

“Асистентам-стажистам, аспірантам, докторантам, які беруть участь у програмі академічної мобільності і одночасно зберігають статус здобувача освіти (наукового ступеня) за денною формою здобуття освіти (з відривом від виробництва) у закладі освіти постійного місця навчання, виплата академічної стипендії зупиняється на строк участі у програмі академічної мобільності в іншому закладі освіти.

Питання щодо виплати академічної стипендії вирішується стипендіальною комісією закладу вищої освіти (структурним підрозділом наукової установи) після повернення такої особи до закладу вищої освіти (наукової установи) постійного місця навчання на підставі рішення відповідної кафедри закладу вищої освіти (відповідного структурного підрозділу наукової установи) за результатами розгляду письмового звіту здобувача освіти (наукового ступеня) відповідно до укладеної ним з українським закладом освіти постійного місця навчання угоди про участь у програмі академічної мобільності. Обов'язковою умовою для прийняття стипендіальною комісією закладу вищої освіти (структурним підрозділом наукової установи) позитивного рішення про виплату академічної стипендії є вимога, що визнання результатів, отриманих під час участі у програмі академічної мобільності (міжнародного співробітництва) в іншому закладі вищої освіти (науковій установі), не призвело до збільшення строку навчання особи в асистентурі-стажуванні, творчій аспірантурі, аспірантурі, докторантурі в закладі вищої освіти (науковій установі) постійного місця навчання порівняно з нормативним. У разі прийняття зазначеного рішення стипендіальною комісією закладу вищої освіти (структурним підрозділом наукової установи) асистенту-стажисту, аспіранту, докторанту виплачується академічна стипендія, що не виплачена за весь строк участі у програмі академічної мобільності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами, у повному обсязі з урахуванням змін розмірів академічної стипендії, що відбулися відповідно до законодавства протягом строку участі у програмі академічної мобільності.”;

4) доповнити Порядок пунктом 32¹ такого змісту:

“32¹. Виплата академічної та/або соціальної стипендії учням, які беруть участь у програмах міжнародного співробітництва і одночасно зберігають статус здобувача освіти, який здобуває освіту на підставі державного (регіонального) замовлення за денною формою у закладі освіти

постійного місця навчання, здійснюється в розмірі, що призначений стипендіату закладом освіти постійного місця навчання за результатами останнього семестрового контролю відповідно до цього Порядку, у разі, коли строк участі у програмі академічної мобільності в іншому закладі освіти:

не перевищує одного семестру - протягом цього строку;

перевищує один семестр - протягом першого семестру навчання в іншому закладі освіти.

Питання щодо подальшого призначення академічної та/або соціальної стипендії здобувачеві освіти вирішується стипендіальною комісією після повернення його до закладу освіти постійного місця навчання за таких умов:

визнання результатів, отриманих під час участі у програмі міжнародного співробітництва відповідно до укладеної здобувачем освіти з українським закладом постійного місця навчання угоди про участь у програмі міжнародного співробітництва, не призвело до збільшення строку навчання особи за відповідним освітнім рівнем та освітньо-професійною програмою порівняно з нормативним;

у разі наявності за результатами участі у програмі міжнародного співробітництва у здобувача освіти академічної заборгованості* така заборгованість повинна бути ліквідована в установленому законодавством порядку до закінчення першого після повернення особи семестрового контролю згідно з навчальним планом за відповідним роком навчання (курсом) та освітньо-професійною програмою у закладі освіти постійного місця навчання.”.

3. У постанові Кабінету Міністрів України від 20 січня 2010 р. № 82 “Про норми відшкодування витрат, пов’язаних з направленням вихованців, учнів, студентів, курсантів, слухачів, стажистів, клінічних ординаторів, аспірантів і докторантів для участі у заходах, що проводяться в Україні та за кордоном” (Офіційний вісник України, 2010 р., № 7, ст. 337; 2014 р., № 57, ст. 1549):

1) назву постанови викласти в такій редакції:

“Про норми відшкодування витрат, пов’язаних з направленням здобувачів освіти та наукових ступенів для участі у заходах, що проводяться в Україні та за кордоном”;

2) постановляючу частину викласти в такій редакції:

“Установити, що відшкодування витрат, пов’язаних з направленням здобувачів освіти та наукових ступенів (учнів, студентів, курсантів, вихованців, слухачів, лікарів (провізорів) - інтернів, аспірантів, асистентів-стажистів, ад’юнктів, докторантів) для участі в освітній та науковій діяльності (у тому числі конференціях, олімпіадах, виставках, конкурсах), що провадиться в Україні та за кордоном, здійснюється в розмірах та порядку, встановлених постановою Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2011 р. № 98 “Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів” (Офіційний вісник України, 2011 р., № 11, ст. 488) для державних службовців і працівників підприємств, установ і організацій, що повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів.

Зазначені вимоги не поширюються на заклади освіти (наукові установи) і здобувачів освіти та наукових ступенів, які беруть участь у програмах академічної мобільності та програмах міжнародного співробітництва відповідно до Порядку реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183), - із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 р. № 599.”.

4. У постанові Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 “Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність” (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183):

1) у назві постанови слова “Про затвердження Положення про порядок” замінити словами “Про затвердження Порядку”;

2) у постановляючій частині слова “Положення про порядок” замінити словом “Порядок”;

3) Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затверджене зазначеною постановою, викласти в такій редакції:

“ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 12 серпня 2015 р. № 579
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 13 травня 2022 р. № 599)

ПОРЯДОК
реалізації права на академічну мобільність

1. Цей Порядок визначає цілі, завдання, порядок організації академічної мобільності, умови повернення до місця постійного навчання (роботи), виконання програм академічної мобільності, визнання та зарахування її результатів для здобувачів освіти (наукових ступенів), які навчаються в закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах, а також працівників зазначених закладів та установ.

Учасниками академічної мобільності відповідно до цього Порядку можуть бути:

громадяни України, іноземці та особи без громадянства, особи, яким надано статус закордонного українця, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, які здобувають фахову передвищу, вищу освіту певного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня, науковий ступінь за денною (очною) формою здобуття освіти (з відривом від виробництва) або працюють за основним місцем роботи в певному українському закладі фахової передвищої, вищої освіти (науковій установі) і які на умовах і в порядку, визначених цим Порядком, беруть участь у програмі академічної мобільності в іноземному або іншому українському закладі освіти (науковій установі);

іноземці, особи без громадянства, які здобувають вищу освіту, освіту рівня, аналогічного фаховій передвищій освіті, науковий ступінь або працюють в іноземному закладі освіти або науковій установі і які на умовах і в порядку, визначених цим Порядком, беруть участь у програмі академічної мобільності в певному українському закладі освіти (науковій установі).

Цей Порядок не поширюється на:

осіб, тимчасово допущених до занять;

слухачів;

здобувачів освіти, які в установленому законодавством порядку оформили перерву в навчанні та перебувають в академічній відпустці;

здобувачів освіти (наукового ступеня) військових закладів фахової передвищої, вищої освіти (закладів фахової передвищої, вищої освіти із специфічними умовами навчання), а також на працівників таких закладів;

здобувачів освіти (наукового ступеня), працівників закладу освіти (наукової установи), які направлені МОН за кордон на навчання, стажування, педагогічну, науково-педагогічну та наукову роботу на виконання міжнародних міжурядових та міжвідомчих договорів про співробітництво в галузі освіти та/або науки, міжнародних програм, проектів.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

академічна мобільність у сфері вищої освіти, академічна мобільність у сфері фахової передвищої освіти (далі - академічна мобільність) - у значенні, визначеному Законами України “Про вищу освіту”, “Про фахову передвищу освіту” відповідно;

заклад освіти (наукова установа) - український, іноземний заклад фахової передвищої, вищої освіти, наукова установа, їх відокремлені структурні підрозділи, що беруть участь у програмі академічної мобільності на умовах і в порядку, визначених цим Порядком;

заклад-партнер - український, іноземний заклад освіти (наукова установа), що бере участь у програмі академічної мобільності на підставі міжнародних договорів України про співробітництво у галузі освіти та/або науки, міжнародних програм та проектів або договорів про співробітництво між українськими закладами освіти чи між українським закладом освіти та іноземним закладом освіти;

іноземний заклад освіти (наукова установа) - заклад освіти (наукова установа), який на умовах і в порядку, визначених цим Порядком, бере участь у програмі академічної мобільності, а також відокремлений структурний підрозділ іноземного закладу освіти (наукової установи), утворений для цілей цього Порядку на території України;

іноземний учасник академічної мобільності (далі - іноземний учасник) - особа, яка відповідає вимогам, зазначеним в абзаці четвертому пункту 1 цього Порядку, і реалізує право на академічну мобільність у певному українському закладі освіти (науковій установі) на умовах і в порядку, визначених цим Порядком;

програма академічної мобільності - діяльність українських та іноземних закладів освіти, спрямована на забезпечення реалізації прав українських та іноземних учасників освітнього процесу, а також працівників закладу освіти (наукової установи) на академічну мобільність протягом визначеного часу на підставі угоди з іншим українським закладом освіти (науковою установою) або іноземним закладом-партнером на умовах і в порядку, визначених цим Порядком;

український заклад освіти (наукова установа) - український заклад фахової передвищої, вищої освіти (наукова установа), що розташований на території України, утворений органом державної влади, органом місцевого самоврядування, громадянином України або іншою юридичною особою відповідно до законодавства, який на умовах і в порядку, визначених цим Порядком, бере участь у програмі академічної мобільності, відокремлений структурний підрозділ українського закладу фахової передвищої, вищої освіти (наукової установи), що провадить освітню діяльність у сфері фахової передвищої, вищої освіти на підставі окремо встановленого ліцензованого обсягу з підготовки фахівців (наукову, науково-технічну діяльність);

український учасник академічної мобільності (далі - український учасник) - громадяни України, іноземці та особи без громадянства, особи, яким надано статус закордонного українця, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, які здобувають фахову передвищу, вищу освіту певного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня, науковий ступінь за денною (очною) формою здобуття освіти (з відривом від виробництва) або працюють за основним місцем роботи в певному українському закладі фахової передвищої, вищої освіти (науковій установі) і реалізують право на академічну мобільність у певному іноземному або українському закладі освіти (науковій установі) на умовах і в порядку, визначених цим Порядком;

учасник академічної мобільності - український та іноземний учасник.

Інші терміни вживаються у значенні, визначеному Законами України “Про освіту”, “Про фахову передвищу освіту”, “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”.

3. Не може брати участь у програмі академічної мобільності заклад освіти (наукова установа) з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або заклад освіти (наукова установа), зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли іноземний заклад освіти (наукова установа) має постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

Не можуть брати участь у програмі академічної мобільності громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

4. Діяльність українських, іноземних закладів освіти (наукових установ) та учасників академічної мобільності під час виконання програм академічної мобільності повинна відповідати основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи "Європейський простір у сфері вищої освіти", вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація), Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, підписаної 27 червня 2014 р., програмним документам у сфері освіти, розробленим міжнародними організаціями, міжнародним договором України та іншим документам, що визначають політику України у сферах освіти і науки.

5. Цілями академічної мобільності є:

інтеграція України в Європейський простір вищої освіти та Європейський дослідницький простір;

обмін передовими практиками та досвідом у сферах освіти і науки;

модернізація системи освіти;

цифровізація навчання та управління;

підвищення якості освіти та ефективності наукових досліджень;

підвищення конкурентоспроможності освітньо-наукової спільноти України;

розвиток професійних навичок та особистісних якостей учасників академічної мобільності;

поглиблення співробітництва з міжнародними партнерами у сферах освіти і науки;

підтримка соціальних, економічних, культурних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

Завданнями учасників академічної мобільності є:

підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, професійної майстерності учасників академічної мобільності;

отримання міжнародного досвіду провадження викладацької, наукової, науково-технічної діяльності та доступу до європейської та світової дослідницької інфраструктури;

реалізація спільних наукових, науково-технічних та/або освітніх проектів;

підвищення рівня володіння іноземними мовами;

популяризація української мови, культури, поглиблення знань про культуру інших країн.

6. Для реалізації права на академічну мобільність український та іноземний заклад освіти (наукова установа) або інший український заклад освіти (наукова установа) укладають у письмовій або електронній формі договір між закладами-партнерами про виконання програми академічної мобільності (далі - партнерський договір).

Укладення договору про співробітництво між закладами-партнерами, а також партнерського договору та договору академічної мобільності в умовах воєнного стану здійснюється в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису. У разі неможливості використання кваліфікованого електронного підпису здійснюється обмін листами про намір співробітництва, виконання програми академічної мобільності та підтвердження виконання зобов'язань після завершення або скасування воєнного стану.

Особа, яку відібрано відповідно до вимог цього Порядку для участі у програмі академічної мобільності, укладає з українським закладом освіти (науковою установою) постійного місця навчання (роботи) договір академічної мобільності.

Право на академічну мобільність також може бути реалізоване українськими учасниками освітнього процесу, а також працівниками закладу освіти (наукової установи) за власною ініціативою за умови позитивного рішення керівника закладу освіти (наукової установи), прийнятого на підставі подання та індивідуального запрошення від іноземного закладу освіти (наукової установи). Статус учасника академічної мобільності відповідно до цього Порядку така особа набуває з моменту прийняття рішення керівника закладу освіти (наукової установи). З цього моменту на таку особу поширюються всі права та обов'язки українського учасника, визначені цим Порядком, а на заклад освіти (наукову установу) постійного місця навчання (роботи) та заклад освіти (наукову установу), що надав запрошення, - всі права та обов'язки, визначені цим Порядком для закладів-партнерів, крім фінансування витрат українського учасника, що здійснюється відповідно до другого речення абзацу сьомого пункту 18 цього Порядку.

7. Академічна мобільність здобувачів освіти (наукового ступеня), а також педагогічних, науково-педагогічних, наукових, інших працівників закладів освіти (наукових установ) поділяється на:

1) за місцем її реалізації:

внутрішню, що передбачає навчання, виконання програми академічної мобільності українським учасником в іншому українському закладі освіти (науковій установі), відмінному від місця постійного навчання (роботи);

міжнародну, що передбачає навчання, виконання програми академічної мобільності українським учасником в іноземному закладі освіти або іноземного учасника - в українському закладі освіти (науковій установі);

2) за сферою діяльності - на освітню та наукову;

3) за способом реалізації:

очну, що передбачає фізичне переміщення учасника академічної мобільності до закладу-партнера;

дистанційну, що передбачає інтерактивну взаємодію учасника академічної мобільності, що забезпечується використанням відповідних інформаційно-комунікаційних технологій;

змішану, що передбачає очно-дистанційну участь учасника академічної мобільності.

8. Освітня академічна мобільність за процедурою визнання результату програми академічної мобільності поділяється на:

кредитну, що передбачає навчання українського учасника в іноземному або українському (відмінному від постійного місця навчання) закладі-партнері або іноземного учасника в українському закладі-партнері з метою досягнення результатів навчання та/або відповідних компетентностей із/без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - кредити ЄКТС), що будуть визнані в українському (для українського учасника) або іноземному (для іноземного учасника) закладі-партнері постійного місця навчання;

ступеневу, що передбачає навчання українського учасника в іноземному або українському закладі-партнері або іноземного учасника в українському закладі-партнері за узгодженими між такими закладами освітніми (освітньо-професійними) програмами з метою здобуття певного рівня освіти, що дає такій особі право на отримання документа про фахову передвищу або вищу освіту в установленому законодавством порядку.

9. Формами академічної мобільності є:

1) для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь фахового молодшого бакалавра, бакалавра, магістра:

навчання за освітніми (освітньо-професійними) програмами кредитної або ступеневої академічної мобільності;

мовне стажування (удосконалення рівня практичного володіння іноземною мовою в певній професійній діяльності або галузі знань);

навчально-наукове стажування (діяльність, спрямована на набуття практичного досвіду на основі досліджень та формування нових професійних компетентностей у психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності в межах певної спеціальності/галузі знань);

наукове стажування;

практика (отримання досвіду професійної діяльності в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності під керівництвом працівників закладу освіти (наукової установи) з метою формування фахових компетентностей та навичок у реальних, у тому числі виробничих, умовах для прийняття самостійних рішень у практичній діяльності, оволодіння методами, формами організації та засобами праці в певній професійній діяльності або галузі знань);

інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству та відповідають вимогам, встановленим пунктом 10 цього Порядку;

2) для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії/доктора мистецтва, науковий ступінь доктора наук або є педагогічними, науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками закладу освіти (наукової установи):

участь у програмах кредитної академічної мобільності учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії/доктора мистецтва;

участь у спільних освітніх та/або наукових проектах (діяльність у складі тимчасової проектної групи, утвореної на певний строк для реалізації мети та виконання завдань певного освітнього або наукового проекту за рахунок гранту, наданого закладам-партнерам);

викладання;

стажування;

наукове дослідження;

наукове стажування;

мовне стажування;

підвищення кваліфікації;

інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству.

10. Кількість кредитів ЄКТС та заходи контролю за кожним видом та формою академічної мобільності визначаються положенням про організацію освітнього процесу, затвердженим українським закладом в установленому законодавством порядку.

Інформація про участь здобувачів освіти у програмі академічної мобільності за відповідними формами академічної мобільності вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

11. Тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії/доктора мистецтва, науковий ступінь доктора наук або є педагогічними, науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками закладу освіти (наукової установи), не може перевищувати двох років поспіль.

Для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь фахового молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, сукупна тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності не може перевищувати 50 відсотків тривалості нормативного строку навчання за відповідною освітньою (освітньо-науковою/освітньо-творчою) програмою.

12. Під час реалізації здобувачем освіти права на академічну мобільність будь-якого виду та форми повинні виконуватися такі умови:

мета та завдання академічної мобільності відповідають навчальним цілям, орієнтованим на отримання таким здобувачем професійного досвіду в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності, професійних компетентностей та навичок;

навчання за програмою академічної мобільності здійснюється під керівництвом визначеного працівника закладу освіти (наукової установи) за узгодженими освітніми (освітньо-професійними) програмами закладів-партнерів;

результати академічної мобільності визначаються у кредитах ЄКТС та/або відповідних компетентностях, результатах навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані українським закладом постійного місця навчання (для українського учасника) або іноземним закладом постійного місця навчання (для іноземного учасника);

під час реалізації здобувачем освіти права на академічну мобільність будь-якого виду чи форми, який навчається в українському закладі на підставі державного (регіонального) замовлення, строк здобуття певного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня не повинен збільшуватися. У разі коли ця вимога не виконується (не може бути виконана), здобуття такою особою освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня після закінчення нормативного строку навчання здійснюється за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

13. З метою організації та реалізації права на академічну мобільність будь-якого виду та форми закладами-партнерами в партнерському договорі визначаються:

мета, завдання, вид та форма, тривалість, строк (у разі потреби етапи) академічної мобільності;

результати, яких очікується досягти;

документ, що отримує український та/або іноземний учасник після завершення участі у програмі академічної мобільності;

права та обов'язки закладів-партнерів;

критерії відбору учасників академічної мобільності та сторона, що здійснюватиме відбір;

перелік документів, необхідних для участі у програмі академічної мобільності, вимоги до них, процедура та строк їх подання;

фінансові умови програми академічної мобільності, умови медичного забезпечення або медичного страхування;

строк, умови та порядок звітування учасника академічної мобільності під час або після повернення до закладу освіти постійного місця навчання (роботи), порядок визнання результатів академічної мобільності, а також заходи, що вживаються в разі недосягнення мети академічної мобільності та/або невизнання її результатів, виникнення конфліктних або непередбачуваних ситуацій під час участі у програмі академічної мобільності або визнання її результатів;

строк, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості у закладах-партнерах (для освітньої академічної мобільності);

порядок внесення змін до партнерського договору;

підрозділи закладів-партнерів, що будуть забезпечувати виконання програми академічної мобільності, контактні особи;

інші умови, необхідні для забезпечення досягнення результатів академічної мобільності.

Для освітньої академічної мобільності обов'язковим є визначення закладами-партнерами в партнерському договорі переліку і змісту освітніх компонентів, порядку вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін), обсягу навчального навантаження, детального опису оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома, форми та змісту академічної довідки або інших аналогічних документів, де зазначаються результати академічної мобільності.

У разі укладення партнерського договору в умовах воєнного стану здобувачі освіти (наукового ступеня) попереджаються закладом освіти (науковою установою) постійного місця навчання про можливість перезарахування неповного обсягу кредитів ЄКТС, отриманих у межах програми внутрішньої академічної мобільності, та необхідність вивчення додаткових освітніх компонентів у закладі освіти (науковій установі) постійного місця навчання для завершення програми підготовки за відповідним освітнім рівнем.

У разі коли під час участі у програмі академічної мобільності виникають ситуації, неврегульовані партнерським договором, вони можуть визначатися в договорі академічної мобільності між учасником та закладом-партнером постійного місця навчання, якщо не

зачіпаються інтереси іншого закладу-партнера, і за погодженням із закладом-партнером, якщо його інтереси зачіпаються.

У разі залучення до виконання програми академічної мобільності фінансової або іншої підтримки сторонніх організацій або на умовах співфінансування, у тому числі міжнародними організаціями (крім закладу-партнера), така організація є третьою стороною під час укладання партнерського договору.

14. У договорі академічної мобільності, що укладається між особою, яку відібрано відповідно вимог цього Порядку для участі у програмі академічної мобільності, та українським закладом освіти (науковою установою) постійного місця навчання, зазначаються:

реквізити паспорта громадянина України, документа, що посвідчує особу іноземця або особу без громадянства, та довідки про присвоєння йому реєстраційного номера облікової картки платника податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової карти платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті);

мета, завдання, вид та форма, тривалість, строк (у разі потреби етапи); результати, яких очікується досягти; документ, що отримує учасник після завершення участі у програмі академічної мобільності; перелік та зміст освітніх компонентів, обсяг навчального навантаження, детальний опис оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома (для освітньої академічної мобільності);

права та обов'язки сторін;

фінансові умови програми академічної мобільності, умови медичного забезпечення або медичного страхування;

строк, умови та порядок звітування під час або після повернення до українського закладу-партнера, визнання результатів академічної мобільності, а також заходи, що вживатимуться в разі недосягнення цілей академічної мобільності або невизнання її результатів;

порядок вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін) для освітньої академічної мобільності;

строк, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості, у тому числі в закладі-партнері;

порядок внесення змін до договору академічної мобільності;

інші умови, необхідні для забезпечення досягнення результатів академічної мобільності.

Договір академічної мобільності, що укладається під час реалізації будь-якого виду чи форми академічної мобільності українським учасником, який навчається на підставі державного (регіонального) замовлення, в обов'язковому порядку повинен містити вимогу щодо незбільшення строку здобуття відповідного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня та в разі невиконання цієї вимоги - продовження строку здобуття освіти такою особою понад нормативний для такого освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

У разі коли український учасник є неповнолітньою особою, договір академічної мобільності укладається з одним із його батьків або особою, яка є його законним представником.

Після укладення договору академічної мобільності керівник українського закладу-партнера видає розпорядчий документ, в якому визначається мета, строк, умови (у тому числі фінансові) програми академічної мобільності українського учасника. Особа набуває статусу українського учасника з дати, визначеної в такому документі.

15. На період освітньої академічної мобільності українські учасники:

зберігають за собою місце навчання, право на призначення академічної та/або соціальної стипендії незалежно від наявності в партнерському договорі та/або договорі академічної мобільності положення щодо фінансової підтримки закладом-партнером у грошовій та/або безгрошовій формі та її обсягів; інше соціальне забезпечення відповідно до законодавства. Стипендіальне забезпечення під час та після завершення участі у програмі академічної мобільності здійснюється відповідно до законодавства;

мають право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін);

у частині освітньої та/або наукової академічної мобільності мають права і обов'язки здобувача освіти (наукового ступеня) закладу-партнера (крім фінансового (стипендіального та іншого соціального) забезпечення).

Відомості про українського учасника освітньої академічної мобільності вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти українським закладом постійного місця навчання, а в разі участі українського учасника освітньої академічної мобільності у внутрішній освітній академічній мобільності - також закладом-партнером як про учасника, що тимчасово допущений до занять.

У разі реалізації відповідно до законодавства українським учасником освітньої академічної мобільності права на академічну відпустку або перерву в навчанні до партнерського договору та договору про академічну мобільність за ініціативою українського закладу освіти (наукової установи) вносяться відповідні зміни.

16. На період академічної мобільності українські учасники - педагогічні, науково-педагогічні, наукові та інші працівники зберігають на строк до:

двох років - посаду за основним місцем роботи;

шести місяців - оплату праці за основним місцем роботи в розмірі середньої заробітної плати відповідно до законодавства, якщо підтримка у грошовій формі протягом усього строку участі у програмі академічної мобільності у закладі-партнері не передбачена або передбачена в розмірі, що на дату укладення договору про академічну мобільність є меншою за розмір середнього прожиткового мінімуму в країні перебування.

17. Іноземні учасники - здобувачі освіти (наукового ступеня) можуть бути зараховані до українського закладу-партнера на навчання за рахунок грантів або коштів фізичних (юридичних) осіб, у тому числі міжнародних організацій, або за рахунок власних надходжень українського закладу-партнера, або на умовах безоплатного навчання в разі взаємного обміну закладами-партнерами на безоплатній основі здобувачами освіти в разі, коли кількість таких іноземних учасників не перевищує кількості українських учасників і ця норма визначена партнерським договором.

Іноземні учасники в частині освітньої та/або наукової академічної мобільності мають права та обов'язки українських учасників (крім фінансового (стипендіального та іншого соціального) забезпечення).

Іноземний учасник, який в межах освітньої академічної мобільності відповідно до Закону України "Про вищу освіту" здобуває вищу освіту за узгодженими між закладами-партнерами освітніми програмами, що завершується отриманням спільного (подвійного) документа про вищу освіту, під час перебування в закладі-партнері може бути зарахований на навчання до українського закладу-партнера на умовах, визначених партнерським договором. Інформація про такого учасника вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Додаткові умови залучення українськими закладами освіти (науковими установами) іноземних учасників можуть визначатися в партнерському договорі та/або договорі академічної мобільності.

18. Визнання результатів освітньої академічної мобільності українських учасників здійснюється на основі кредитів ЄКТС.

Зміст освітніх компонентів та обсяг навчального навантаження, виконаного учасником академічної мобільності в закладі-партнері, підтверджуються академічною довідкою або іншим аналогічним документом, виданим таким закладом згідно з партнерським договором.

Порівняння змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження, виконаного відповідно до договору академічної мобільності, здійснюється шляхом зіставлення результатів навчання, яких досягнуто в закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою (освітньо-професійною) програмою українського закладу-партнера постійного місця навчання.

При цьому український заклад-партнер постійного місця навчання визначає кількість кредитів ЄКТС, за якими українського учасника атестовано в закладі-партнері і які будуть зараховані як результати навчання, заплановані освітньою (освітньо-професійною) програмою за постійним місцем навчання. Ці кредити ЄКТС у подальшому використовуються для встановлення факту виконання українським учасником кваліфікаційних вимог для здобуття певного освітнього (освітньо-наукового/освітньо-творчого, наукового) ступеня. У разі потреби результати навчання (бали, оцінки), виставлені закладом-партнером, переводяться в систему оцінювання українського закладу-партнера постійного місця навчання. Визначені освітні компоненти визнаються українським закладом-партнером постійного місця навчання в повному обсязі, а український учасник, щодо якого прийнято таке рішення, не повинен виконувати будь-яке інше додаткове навчальне навантаження за цими освітніми компонентами.

У разі невиконання українським учасником під час перебування в закладі-партнері умов, визначених у договорі академічної мобільності в частині опанування змісту освітніх компонентів та виконання обсягу навчального навантаження, такий учасник після повернення до закладу освіти (наукової установи) постійного місця навчання в установленому порядку ліквідує академічну заборгованість до закінчення першого семестрового контролю після його повернення або проходить повторне навчання відповідного змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

19. Відповідальність за дотримання вимог законодавства під час виконання програми академічної мобільності, прав учасників академічної мобільності, прозорість під час і після її виконання, ефективне, раціональне та цільове використання коштів несуть керівники українських закладів-партнерів.

Обов'язковою умовою є оприлюднення результатів відбору українських учасників, звіту про завершення ними виконання програми академічної мобільності та її результатів на офіційному веб-сайті українського закладу-партнера.

20. Фінансування витрат українського закладу, пов'язаних із виконанням програм академічної мобільності, може здійснюватися за рахунок:

- грантів;
- коштів, передбачених у державному (відповідному місцевому) бюджеті;
- власних коштів українського закладу-партнера;
- коштів іноземного закладу-партнера;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

Матеріальне забезпечення українських учасників у програмах міжнародної академічної мобільності відповідно до міжнародних договорів України на двосторонній основі або за рахунок сторони, що приймає, або за рахунок сторони, що направляє, крім вимог, визначених цим Порядком, здійснюється відповідно до вимог Положення про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 1996 р. № 287 (Офіційний вісник України, 1996 р., № 8, ст. 249; 2017 р., № 31, ст. 943). В інших випадках фінансування витрат, які здійснює український учасник, включаючи оплату проїзду, проживання, добових, харчування,

медичне забезпечення та страхування тощо, здійснюється за власні кошти такого учасника та/або інших фізичних (юридичних) осіб, якщо заклад-партнер не забезпечує здійснення зазначених витрат.

На українські заклади освіти (наукові установи) та учасників академічної мобільності не поширюється дія:

постанови Кабінету Міністрів України від 20 січня 2010 р. № 82 “Про норми відшкодування витрат, пов’язаних з направленням вихованців, учнів, студентів, курсантів, слухачів, стажистів, клінічних ординаторів, аспірантів і докторантів для участі у заходах, що проводяться в Україні та за кордоном” (Офіційний вісник України, 2010 р., № 7, ст. 337);

Положення про навчання студентів та стажування (наукове стажування) аспірантів, ад’юнктів, докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 411 “Питання навчання студентів та стажування (наукового стажування) аспірантів, ад’юнктів і докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном” (Офіційний вісник України, 2011 р., № 28, ст. 1195).

Надання українським закладом освіти (науковою установою) державної або комунальної форми власності українським учасникам організаційних, протокольно-інформаційних, консультаційних послуг, послуг з перекладу здійснюється безоплатно відповідно до законодавства.

21. На заклади професійної (професійно-технічної) освіти та заклади фахової передвищої освіти, які здійснюють підготовку здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти та в межах, визначених статтями 52 і 53 Закону України “Про професійну (професійно-технічну) освіту”, беруть участь у міжнародному співробітництві, поширюються вимоги цього Порядку в разі, коли:

укладено договори про співробітництво з іноземними закладами освіти, міжнародними організаціями (фондами), іншими фізичними (юридичними) особами;

метою міжнародного співробітництва в частині навчання українського учасника в іноземному закладі професійної (професійно-технічної) освіти - партнері або іноземного учасника в українському закладі професійної (професійно-технічної) освіти - партнері є досягнення результатів навчання та/або відповідних компетентностей, що будуть визнані в українському (для українського учасника) або іноземному (для іноземного учасника) закладі-партнері постійного місця навчання і враховані як виконання освітнього компонента відповідної освітньо-професійної програми;

участь у програмі міжнародного співробітництва здобувача професійної (професійно-технічної) освіти, який навчається в українському закладі на підставі державного (регіонального) замовлення, не призведе до збільшення нормативного строку здобуття освітнього-кваліфікаційного рівня “кваліфікований робітник”. У разі коли ця вимога не виконується (не може бути виконана), навчання такої особи після закінчення нормативного строку навчання здійснюється за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;

визнання результатів навчання в межах міжнародного співробітництва здійснюється шляхом зіставлення результатів, яких досягнуто в закладі-партнері, та результатів, запланованих освітньо-професійною програмою українського закладу-партнера постійного місця навчання;

з українським учасником (у разі його неповноліття з одним із його батьків або особою, яка є його законним представником) укладається договір про участь у програмі міжнародного співробітництва, що містить всі умови договору академічної мобільності, визначені пунктом 14 цього Порядку.

22. МОН з метою врегулювання ситуацій, що виникають під час реалізації права на міжнародну та внутрішню академічну мобільність і не врегульовані цим Порядком, має право видавати накази в установленому законодавством порядку.”.

Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності

Постанова Кабінету Міністрів України від 13.05.2022 № 599

Прийняття від **13.05.2022**

Постійна адреса:

<https://zakon.rada.gov.ua/go/599-2022-%D0%BF>

Законодавство України

станом на 10.04.2023

чинний

599-2022-р

Публікації документа

- Урядовий кур'єр від 21.05.2022 — № 114
- Офіційний вісник України від 31.05.2022 — 2022 р., № 42, стор. 140, стаття 2290, код акта 111491/2022